

Datum
2022-04-25

Diarienummer
KS-2022/523.109

Handläggare
Gunilla Sundström
08-535 313 86
Gunilla.Sundstrom@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Ansökan om nätkoncession angående flytt och omdragning av befintlig luftledning vid Rudan och Griskurvan i Haninge och Huddinge kommuner, Stockholms län (2021-102417) – svar på remiss från Energimarknadsinspektionen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Bifogad skrivelse till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 25 april 2022, bilaga 1, överlämnas till Energimarknadsinspektionen som Huddinge kommuns yttrande över *Ansökan om nätkoncession angående flytt och omdragning av befintlig luftledning vid Rudan och Griskurvan, Haninge och Huddinge kommuner (2021-102417)*.

Sammanfattning

Trafikverkets projektering av Tvärförbindelse Södertörn pågår. På ett antal platser berör de nya vägplanerna befintliga regionnätledningar. Vattenfall Eldistribution AB har därför ansöka om nätkoncession för två ombyggnationer av befintlig 70 kV luftledning mellan Jordbro och Lissma. Ombyggnationen omfattar två delsträckor, Rudan (Haninge) och Griskurvan (Huddinge), och planeras att utföras som luftledning. Dessa delsträckor konstrueras i 130 kV-utförande inför framtida spänningshöjning. Tvärförbindelse Södertörn är ett stort och viktigt infrastrukturprojekt för utvecklingen av Huddinge och Södertörn. Det är därför positivt att Vattenfall Eldistribution AB planerar för att lösa elförsörjningen längs den planerade vägsträckningen.

Kommunen har tidigare yttrat sig över att den föreslagna sträckningen vid Griskurvan är att föredra då den innebär ett mindre ingrepp i naturmiljön än tidigare redovisat alternativ längre norrut. Den föreslagna sträckningen berör dock Lissmadalens naturreservat, områden med höga naturvärden, fornlämning samt område med riksintresse för friluftslivet. Sökanden har åtagit sig ett antal hänsynsåtgärder för att reducera påverkan på området och bedömer att ledningsåtgärderna kan genomföras utan att några betydande negativa konsekvenser ska uppstå. Det saknas dock en analys av hur naturvärdena, i bland annat nyckelbiotopen, påverkas av den föreslagna sträckningen. En

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2022-04-25

Diarienummer
KS-2022/523.109

markförläggning av den aktuella ledningssträckningen vid Griskurvan inom Tvärförbindelsens Södertörns planerade vägområde skulle vara det bästa sättet att undvika åtgärder inom områden med höga naturvärden.

Förvaltningen ser positivt på att Vattenfall Eldistribution AB har för avsikt att tillsammans med Trafikverket utreda behovet av ekologisk kompensation och att en miljöåtgärdsplan ska tas fram för att säkerställa att entreprenören tar del av de villkor som ställs vid utförandet. Kommunen önskar dialog kring den kommande planeringen av åtgärder i byggskedet, till exempel transport- och tillfartsvägar och upplagsområden då dessa inte redovisas är svårt att ta ställning om tillräckliga skyddsåtgärder har vidtagits. För de delar som berör Huddinge kommunens mark behöver markupplåtelseavtal och ledningsrätt tecknas.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Vattenfall Eldistribution AB (sökande) har hos Energimarknadsinspektionen ansökt om nätkoncession för flytt och omdragning av befintlig luftledning samt för anläggande och drift av nya 130 kV kraftledningsavsnitt i luftledningsutförande för ledning ÄL82 S6. Ledning ÄL82 S6 sträcker sig mellan Jordbro och Lissma i Haninge och Huddinge kommuner. Nya ledningsavsnitt omfattar kortare sträckor av denna ledning vid områdena Rudan och Griskurvan.

Anledningen är Trafikverkets vägprojekt Tvärförbindelse Södertörn som berör vägsträckan mellan Jordbro och Flemingsberg. På ett antal platser berör de nya vägplanerna befintliga regionnätledning. Två sådana platser är Rudan och Griskurvan där luftledning ÄL82 S6 både korsar och sträcker sig parallellt med länsväg 259. Ledningen behöver anpassas till de nya vägplanerna vilket innebär att ledningen behöver flyttas vid dessa passager. Rudan ligger i Haninge kommun och Griskurvan i Huddinge kommun.

Energimarknadsinspektionen har begärt yttrande från Huddinge kommun. Svar önskas senast den 9 maj 2022. Kommunen har fått förlängd svarstid till den 8 juni 2022. Ärendet har beretts i samråd med miljö- och bygglovsförvaltningen. Remissmissiv, ansökan om nätkoncession inklusive bilagor, se bilaga 2. Fullständiga handlingar finns på Energimarknadsinspektionens webbplats, www.ei.se (ange ärendenummer 2021-102417).

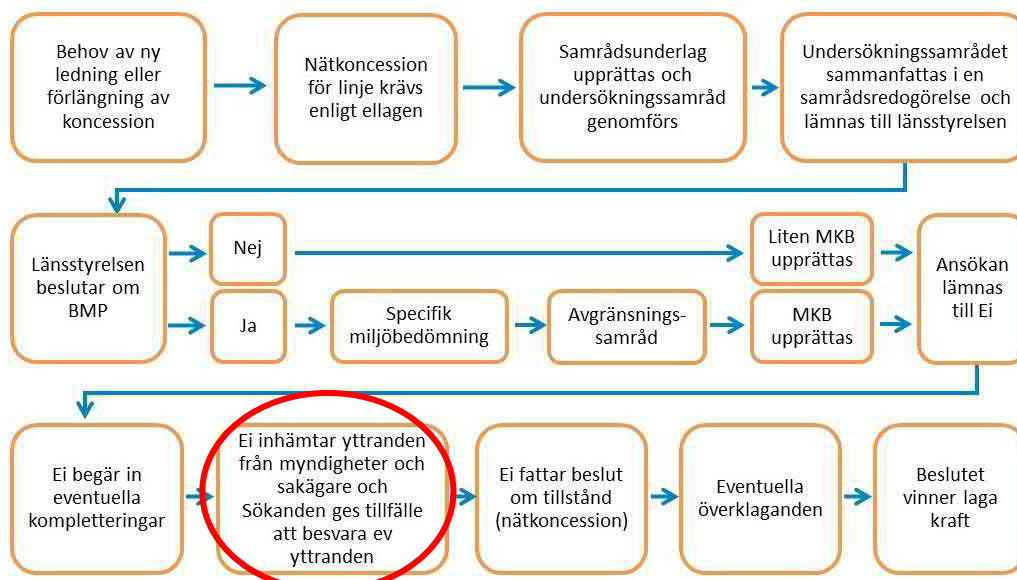
Huddinge kommun har tidigare, i samband med undersökningssamråd för flytt och omdragning av ledningsavsnittet vid Griskurvan, yttrat sig till Vattenfall Eldistribution AB genom beslut i kommunstyrelsen den 29 januari 2020, § 27.

Tillståndsprocess

För att få bygga och använda elektriska starkströmsanläggningar behöver Vattenfall Eldistribution AB söka tillstånd (koncession). Tillståndsprocessen inleds med en utredning om verksamheten kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP) eller ej. Detta görs genom ett undersökningssamråd med länsstyrelsen, kommun och enskilda som kan bli berörda. När samrådet är avslutat sammanställs inkomna yttranden i en samrådsredogörelse som utgör underlag för

länsstyrelsens beslut om BMP. Beslutar länsstyrelsen att verksamheten inte antas medföra BMP behöver endast en liten miljökonsekvensbedömning (MKB) tas fram. Beslutar länsstyrelsen att verksamheten kan antas medföra BMP ska en specifik miljöbedömning genomföras. Den inleds med ett avgränsningssamråd vars syfte är att utreda omfattning och detaljeringsgrad i den MKB som ska tas fram. Här har kommunen möjlighet att yttra sig.

Efter avgränsningssamrådet görs en samrådsredogörelse och därefter en MKB som sedan blir en bilaga till Vattenfall Eldistribution AB ansökan om koncession hos Energimarknadsinspektionen (Ei). I samband med att de söker tillstånd hos Ei får Huddinge kommun möjlighet att yttra sig igen, det är där vi befinner oss i beslutsprocessen nu, se röd ring i bild 1 nedan. Därefter fattar Ei beslut.

Figur 1. Tillståndprocessen

Förutom koncession behöver ledningsägaren även säkra rätten till marken. Detta sker genom att markupplåtelseavtal tecknas med berörda fastighetsägare. Markupplåtelseavtalet kan sedan ligga till grund för ansökan till Lantmäterimyndigheten om ledningsrätt.

Ansökan om nätkoncession

Ansöka om nätkoncession avser ombyggnad av befintlig 70 kV luftledning ÄL 82 S6 mellan ÄT825 Jordbro och ÄT55 Lissma. Ombyggnationen omfattar två delsträckor, Rudan (Haninge) och Griskurvan (Huddinge), och avser att utföras som luftledning, se översiktskarta nedan. Dessa delsträckor konstrueras i 130 kV-utförande inför framtida spänningshöjning av ledningen till 130 kV. I väntan på att detta blir aktuellt för hela ledningssträckan mellan Jordbro och Lissma kommer ledningens driftspänning motsvara 70 kV.

Datum
2022-04-25

Diarienummer
KS-2022/523.109

I undersökningssamrådet redovisades två alternativ för ny sträckning vid Griskurvan, se bild 3. I koncessionsansökan föreslås sträckningsalternativ 1, se bild 4.

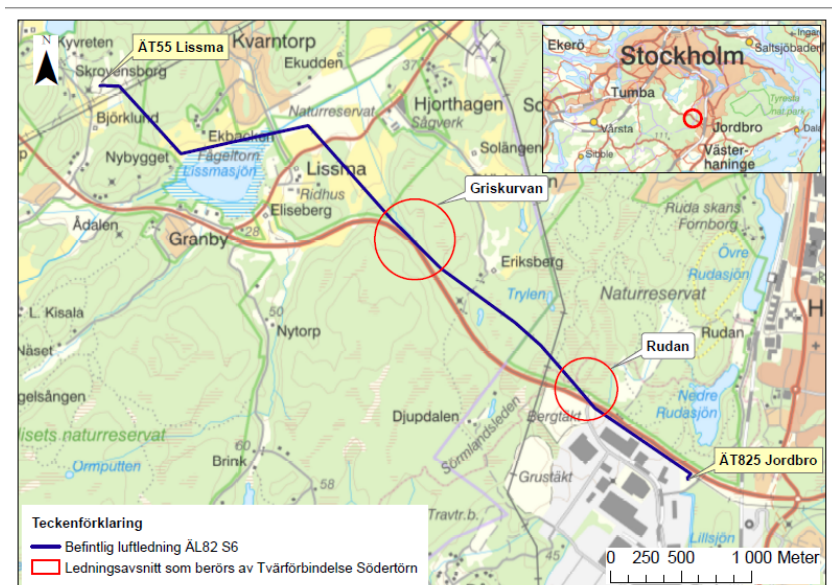

Bild 2. Översiktsskarta befintlig ledning

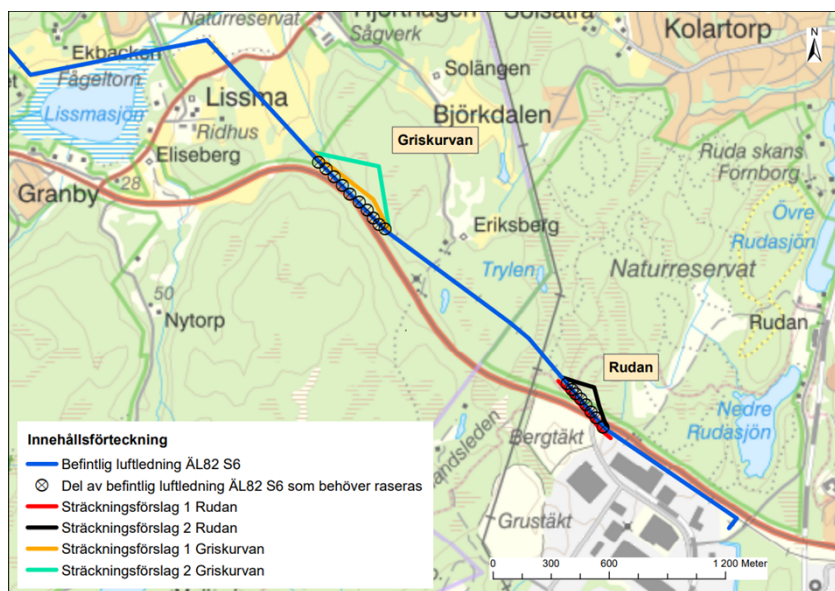

Bild 3. Översiktsskarta utredda sträckningsalternativ

Ledningsavsnittet vid Griskurvan omfattar en ca 600 meter lång luftledning. Ledningen sträcker sig norr om vägområdet och berör skogsmark. Terrängen vid Griskurvan är starkt kuperad och medför längre ledningsspänn. Av denna anledning planeras den nya ledningen uppföras i upp till 30 meter höga stolpar av antingen stål eller komposit.

Datum
2022-04-25

Diarienummer
KS-2022/523.109

Under 2019 har samråd skett med Länsstyrelsen i Stockholms län, berörda kommuner, berörda fastighetsägare kring olika sträckningsförslag. Länsstyrelsen i Stockholms län beslutade att verksamheten inte kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning har upprättats för aktuella ledningsavsnitt. Generellt innebär de nya ledningsavsnitten att ny mark behöver tas i anspråk för ny skogsgata. Inga byggnader för stadigvarande vistelse förekommer i närheten av berörda områden.

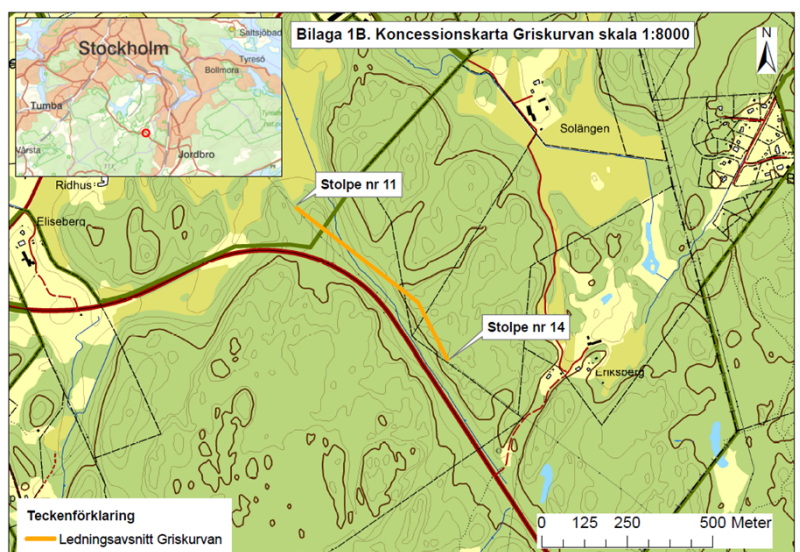

Bild 4. Föreslagen sträckning vid Griskurvan

Vid Griskurvan berör det nya ledningsavsnitt Lissmadalens naturreservat, områden med höga naturvärden, forn lämning samt riksintresseområde för friluftslivet. Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att sökanden åtagit sig ett antal hänsynsåtgärder för att reducera påverkan på område med höga naturvärden. Med de hänsynsåtgärder som planeras att vidtas bedömer sökanden att verksamheten kan genomföras utan att några betydande negativa konsekvenser ska uppstå i berörda områden.

Förvaltningens synpunkter

Tvärförbindelse Södertörn är ett stort och viktigt infrastrukturprojekt för utvecklingen av Huddinge och Södertörn. Det är därför positivt att Vattenfall Eldistribution AB planerar för att lösa elförsörjningen längs den planerade vägsträckningen. Enligt Huddinge kommuns gällande översiktsplan är det ett övergripande mål att befintliga kraftledningar på sikt ska grävas ned. Detta på grund av att man vill minska de elektromagnetiska fältens påverkan. Förvaltningen utgår från att förslaget om en luftledning inte ska försvåra en senare markförläggning av ledningarna.

Sträckningsförslaget vid Griskurvan berör inte någon detaljplan eller områdesbestämmelser. Det finns inte heller några skolor eller förskolor vid det aktuella området.

Datum
2022-04-25

Diarienummer
KS-2022/523.109

I det tidigare undersökningssamrådet redovisades två alternativ till sträckning vid Griskurvan. Den sträckning som nu föreslås i koncessionsansökan, alternativ 1, är den sträckning som Huddinge kommun förordade. Förvaltningen vidhåller att det är det sträckningsalternativet som är att föredra. Intrång behöver dock göras i naturmiljön för en ny ledningsgata men av de två alternativen som undersökts innebär det föreslagna alternativet ett mindre ingrepp i naturmiljön då det ansluter till den befintliga ledningsgatan. Dock medför ombyggnationen lokal påverkan på naturvärdena och hänsyn måste tas till dessa vid genomförandet.

Enligt kommunens översiktsplan ligger sträckningen vid Griskuran inom utpekat bevarandeområde och enligt 3 kap. 3§ miljöbalken utpekat ekologiskt särskilt känsligt område (ESKO), berör Lissmadalens naturreservat, en nyckelbiotop med högt naturvärde, en fornlämning samt område av riksintresse för friluftslivet. Naturvärdesinventeringen identifierar och avgränsar samt bedömer geografiska områden som är av betydelse för biologisk mångfald inom inventeringsområdet. Det saknas dock en analys av hur naturvärdena i bland annat område 7 (nyckelbiotopen) påverkas av den föreslagna sträckningen.

Av miljökonsekvensbeskrivningen framgår att sökanden åtagit sig ett antal hänsynsåtgärder för att reducera påverkan på områden med höga naturvärden såsom samråd med länsstyrelsen vid anläggande av byggväg, bevarande av och utplacering av befintlig död ved och att träd som avverkas placeras ut för att öka mängden död ved, samt arkeologisk undersökning av fornlämning och eventuella tillstånd enligt kulturmiljölagen som behövs för verksamheten. Den bästa åtgärden för att skydda områden med höga naturvärden (klass II) skulle vara att markförlägga den aktuella ledningssträckningen vid Griskurvan inom Tvärförbindelsens Södertörns planerade vägområde. Då skulle man kunna undvika åtgärder inom områden med höga naturvärden (klass II) och det skulle därmed kunna vara motiverat ur ett skadelindringsperspektiv.

Förvaltningen ser positivt på att sökanden har för avsikt att tillsammans med Trafikverket utreda behovet av ekologisk kompensation. Det bör också omfatta hur man kan minimera markskador så långt som möjligt vid genomförandet. Förvaltningen ser också positivt på att en miljöåtgärdsplan ska tas fram för att säkerställa att entreprenören tar del av de villkor som ställs vid utförandet.

I samrådsyttrandet efterlyste kommunen en redovisning av påverkan vid byggskedet såsom transport- och tillfartsvägar, körvägar i ledningsgatan, uppställningsplatser och upplagsområden och vilken yta och vilken påverkan de bedöms ha. Det framgår av handlingarna att det detta kommer att utredas vid kommande detaljprojektering. Då åtgärder i byggskedet inte är redovisade i underlaget är det svårt att ta ställning om tillräckliga skyddsåtgärder har vidtagits. Till exempel kan byggvägar ha minst lika stor negativ påverkan på naturen som själva ledningsrätten, särskilt om den återfinns i skogsmiljö. Kommunens miljö- och bygglovsförvaltning önskar därför delta i en dialog om det fortsatta arbetet kring detta.

Datum
2022-04-25

Diarienummer
KS-2022/523.109

Sökanden har noterat att det behöver sökas dispens och tillstånd för att genomföra åtgärder inom Lissmadalens naturreservat. Detta medför även en dialog om behovet av kompensationsåtgärder och hänsynsåtgärder. Sådant tillstånd söks hos kommunens miljö- och bygglovsförvaltning som är tillsynsmyndighet för naturreservatet.

För de delar av befintlig ledning som berörs av ombyggnationerna avser sökanden att teckna markupplåtelseavtal eller ledningsrätt med berörda fastighetsägare gällande rätten att bygga och bibehålla ledningarna. Huddinge kommun berörs av detta som markägare. Kommunens fastighet är utarrenderad och ändamålet är jakt. Förvaltningen förutsätter att sökanden kontaktar arrendatorn under den fortsatta planeringen såväl som inför genomförandet.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

För genomförande kommer Vattenfall Eldistribution AB att behöva teckna markupplåtelseavtal och ledningsrätt där Huddinge kommun är markägare. För kommunens del handlar det inte så mycket om kostnader utan snarare en ersättning för det intrång som den nya ledningssträckningen gör på kommunens fastighet.

Camilla Broo
Kommundirektör

Heléne Hill
Samhällsbyggnadsdirektör

Bilagor

- Bilaga 1. Yttrande
- Bilaga 2. Remisshandlingar (remissmissiv, ansökan, översiktskarta, koncessionskartor, miljökonsekvensbeskrivning inklusive bilagor – samrådsredogörelse, beslut avseende BMP, naturvårdsinventering)

Beslutet ska skickas till

Energimarknadsinspektionen, diariet@ei.se